

Konferens och fördjupning den 5-6 september 2024
Citykonferensen Ingenjörshuset, Stockholm
eller som livesänd digital konferens

Stärk elevers läsförståelse med
lässtrategier och undervisning som
har effekt på elevers lärande

Läsförståelse och lässtrategier

– språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

- Vad vet vi om svenska elevers läsvanor, läsinträsse och läsförståelse idag – vad behöver göras för att förbättra den?
- Läsförståelse och motiverande undervisning – hur fånga elevernas läsinträsse och skapa ett livslångt läsande för kontinuerlig språkutveckling
- Läsförståelse och flerspråkiga elever – lässtrategier som verktyg för att utveckla såväl språk- och ämneskunskap
- Elever som kämpar med sin läsning – hur identifiera och hjälpa de elever som inte når upp till åldersadekvat läsförståelse?
- Högläsning och muntligt berättande – praktiska exempel på metoder och upplägg i undervisningen för läs- och ordförrådsutveckling
- Läs och förstå olika texttyper – vilka strategier är bäst att använda och när ska de användas för bäst effekt?
- Differentierad läsundervisning i praktiken – med fokus på anpassade lärmiljöer, stödstrukturer och tydliga lektionsplaneringar för alla elevers behov

Miss
inte!

Separatbokningsbar fördjupningseftermiddag, den 6 september

Kollegialt lärande kring språk – och kunskaps- utvecklande undervisning i alla ämnen – strategier och praktiska verktyg för SKUA

Många lärare anser sig arbeta språkutvecklande, men verkligheten i klassrummen visar inte alltid det. Eftermiddagen fokuserar på hur vi kan göra lärarna medvetna om vikten av att arbeta språkutvecklande och om hur man kan göra det.

Under ledning av: Tiia Ojala, leg. lärare i sva och tyska. Hon har en gedigen kompetens om andraspråksinlärning, nyanlända och om språkutvecklande undervisning.

Föreläsare och praktikfall:

Linda Fält

professor i pedagogik,
Linnéuniversitetet

Maria Björnell

speciallärare, sva-lärare och
språkutvecklare,
Värmdö kommun

Jenny Edvardsson

adjunkt i utbildningsvetenskap och
doktorand i pedagogiskt arbete,
Högskolan Kristianstad

Ulf Fredriksson

docent i pedagogik,
Stockholms universitet

Åse Wewel

svenska, SO och sva-lärare, förstelärare
– inriktning språkutvecklande
arbetssätt, läromedelsförfattare

Tiia Ojala

sva- och tyska lärare samt fortbildare
och läromedelsförfattare

Anna Lindholm

I.dr. i svenska som andraspråk
och lektor i pedagogiskt arbete,
Karlstads universitet

Maria Heimer

lärare och skolbibliotekarie, författare,
föreläsare och handledare

Läsförmåga och lässtrategier

– språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

Programdag 1, den 5 september 2024

08.30-09.00 Registrering

09.00-09.05 Välkommen till konferensen

09.05-10.05

Hur ser läsningen ut bland elever i Sverige och vad behöver göras för att förbättra den?

- Vad vet vi om svenska elevers läsvanor, läsintresse och läsförmåga idag?
- Vad påverkar elevers läsvanor, läsintresse och läsförmåga samt hur hänger de ihop?
- Vilka positiva och negativa trender kan vi se vad det gäller elevers läsning?
- Vad behöver göras för att förbättra elevers läsning?

Ulf Fredriksson är docent i pedagogik och har i olika sammanhang arbetat med forskning kring läsning. Från 2007 till 2016 medverkade han i den svenska delen av PISA-undersökningarna som behandlade läsning. 2015 skrev han på Vetenskapsrådets uppdrag tillsammans med Karin Taube och Åke Olofsson en kunskapsöversikt om läs- och skrivundervisning för yngre elever. 2015–2016 var han regeringens särskilde utredare av en läsa-, skriva- och räkna garanti och 2016 – 2018 ingick han i regeringens läsdelegation.

10.05-10.25 Förmiddagspaus

10.25-11.35

Läsfrämjande och motiverande undervisning – fånga elevernas läsintresse och skapa ett livslångt läsande genom differentierad läsning

- Hur bemöter du elever som inte finner studiero till att öka sin uthållighet och ge läsningen tid och träning?
- Hur guidar du eleverna till självständig och reflekterande läsning?
- Hur skapar du förutsättningar för att eleverna blir aktiva läsare som tar fasta på svåra ord, utvecklar och tänker kritiskt tänk till texten?
- Hur bibehålla lusten att läsa även i de högre åldrarna?
- När det brister i hur mycket eleverna läser på egen hand – hur motivera och lära ut lässtrategier?

Maria Björsell är speciallärare med lång erfarenhet av att arbeta med läs- och språkfrämjande projekt. Maria

arbetar som speciallärare, sva -lärare och språkutvecklare i Värmdö kommun. Centralt driver hon Värmdö kommuns språkutveckling inom ramen för Likvärdig skola. Utöver det är Maria föreläsare och författare till fortbildningsböcker, läromedel, lärarhandledningar och skönlitterära lättlästa böcker. Maria skriver på sin tredje fortbildningsbok med arbetsnamnet, – *Differentierad läsning för en läsande generation.*

11.35-11.45 Bensträckare

11.45-12.45

Boksamtal med elever – för att väcka läslust, läsintresse och läsengagemang

Forskning har visat att boksamtal kan väcka läslust, läsintresse och läsengagemang. I denna föreläsning får du ta del av exempel och upplägg där den gemensamma läsningen och boksamtalet är i fokus. Exempelen kopplas samman med relevant forskning och teori om läsning i allmänhet och skönlitterär läsning i synnerhet.

- Hur kan man arbeta med gemensam läsning och boksamtal?
- Vad ska man tänka på vid litteraturval?
- Hur kan boksamtalet organiseras?
- På vilka sätt kan stödstrukturer hjälpa elever att våga delta i samtal om det lästa?

Jenny Edvardsson är adjunkt i utbildningsvetenskap och doktorand i pedagogiskt arbete vid Högskolan Kristianstad. Hennes forskning rör skönlitteratur som didaktiskt verktyg i skolans olika undervisningsämnen. Jenny har skrivit flera böcker om hur man kan arbeta för att utveckla barns och ungas läsning, exempelvis *Läsa och samtala om skönlitteratur* (2019) och *Skönlitteratur i värdegrundsarbetet* (2020).

12.45-13.45 Lunch

13.45-14.45

Läsa och förstå olika typer av texter

I skolan förväntas elever kunna läsa olika typer av texter såsom skönlitterära texter, faktatexter och digitala multimodala texter. Det är därför viktigt att eleverna får möta olika typer av texter i undervisningen men också att de får stöd i hur de ska närma sig olika texttyper. Med stöd i teori och forskning diskuteras frågorna:

- Hur läser man olika typer av texter såsom skönlitterära texter, sakprosatexter och digitala multimodala texter?
- Hur kan lärare stötta sina elevers läsning av olika typer av texter?

Läsförmåga och lässtrategier

– språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

- Vilka lässtrategier är bäst att använda och när ska de användas?
- Vad kan lärare göra för att få elever att stanna kvar i texten och på det sättet fördjupa sin förståelse för innehållet?

Jenny Edvardsson fortsätter.....

14.45-15.05 Eftermiddagspaus

15.05-16.05

Elever som kämpar med sin läsning – hur identifiera och stötta de elever som inte når upp till åldersadekvat läsförmåga

- Vad säger den senaste forskningen om läsundervisning, läsförståelse och vad är det som avgör att man förstår det man läser?
- Hur identifiera de elever som inte följer en åldersadekvat utveckling vad gäller läsförståelse och avkodning?
- Ta del av evidensbaserade insatser för elever som kämpar med sin läsning

Linda Fälth är professor i pedagogik vid Linnéuniversitetet. Hon är grundskollärare och specialpedagog med 20 års lärarerfarenhet från grundskola. Hon undervisar nu på grundskolläraryr-, specialpedagog- och specialläraryr- utbildningarna. Hennes forskningsintresse rör läs- och skrivsvårigheter och främst åtgärdssidan för att främja en god läs- och skrivutveckling för såväl barn som vuxna som kämpar med sin läsning.

16.05 Första konferensdagen avslutas

Programdag 2, den 6 september 2024

08.00-08.15 Morgonkaffe

08.15-09.15

Läsförståelse och flerspråkiga elever – lässtrategier som verktyg för att utveckla såväl språk- som ämneskunskap

- Vilka utmaningar finns när flerspråkiga elever ska utveckla en god läsförståelse?
- Vilka lässtrategier behöver vi arbeta mer med och är alla strategier lika viktiga?
- Behöver alla elever utveckla samma strategier, oavsett språk?
- Hur kan ordförståelse- och läsförståelsestrategier bidra till att utveckla elevernas läsförståelse och metakognition?
- Andra och tredje generationens invandrare – hur identifiera deras svårigheter när läsandet flyter men det finns brister i läsförståelsen?
- Vilken roll spelar elevens språkliga- och kulturella bakgrund i läsförståelsen – hur är elevernas kontext kopplat till ord och begrepp?
- Hur kan undervisningen stötta elevernas språkutveckling och hur kan mångfalden av språk användas som en tillgång i klassrummet?

Anna Lindholm är fil.dr. i svenska som andraspråk och arbetar som lektor i pedagogiskt arbete vid Karlstads universitet. Hon har även en bakgrund som grundskollärare. Annas forskningsintresse handlar om läsning, läsutveckling och andra didaktiska frågor kopplade till undervisning och till språkligt heterogena klassrum. I ett av de forskningsprojekt som Anna medverkat i har sva-ämnets organisering på grundskolan studerats. I ett annat projekt utforskas flerspråkiga elevers användning av ordförståelsestrategier i samband med att de genomför ett ordförståelsetest. Hur grundskolor kan arbeta läsfrämjande i samverkan med skolbibliotek, är också något som undersöks i ett pågående samverkansprojekt med grundskolor.

09.15-10.05 Förmiddagspaus

Läsförmåga och lässtrategier

– språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

10.05-11.15

Differentierad läsundervisning och språkutvecklande arbetssätt i praktiken – med fokus på anpassade lärmiljöer, stödstrukturer och tydliga lektionsplaneringar som möter alla elevers behov

- Hur planera och lägga upp läsundervisningen så att alla elever inkluderas oavsett elevernas förutsättningar?
- Hur skapa läs- och lärmiljöer i klassrummet för att ge alla elever förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt?
- Utveckla begreppsförståelsen i olika ämnen med hjälp av kooperativa strukturer, stödstrukturer och bildstöd
- Formativ undervisning – genom att ge eleverna kontinuerlig feedback, lyfta dem i sitt lärande och öka engagemanget

Åse Wewel, svenska, SO och sva-lärare, förstelärare – inriktning språkutvecklande arbetssätt och läromedelsförfattare. Åse är för närvarande tjänstledig från Fittjaskolan i Botkyrka kommun.

11.15-11.25 Bensträckare

11.25-12.35

Högläsning och muntligt berättande för att fånga upp och stötta alla elever i deras läsutveckling och läsförståelse

Praktiska exempel på metoder och upplägg i undervisningen

- Att läsa eller lyssna, spelar det någon roll? – om hör- och läsförståelse
- Hur planerar och genomför du en högläsning som ger eleverna goda förutsättningar för såväl läs- som ordförrådsutveckling?
- Hur arbetar du konkret med högläsning för att stärka och utöka elevernas ordförråd – vilka arbetssätt och metoder fungerar?
- Så kan högläsning användas för att stötta eleverna i deras läsförståelse

Maria Heimer är utbildad lärare och skolbibliotekarie och har varit verksam som utvecklingspedagog med fokus på språk-, läs- och skrivutveckling. Hon har även arbetat med skolbiblioteksutveckling och har omfattande erfarenhet av att utveckla elevers läsning. Hon är numera verksam som författare, föreläsare och handledare.

12.35-13.30 Lunch för deltagare i fördjupnings- eftermiddagen

13.30-16.00 Separat bokningsbar fördjupnings- eftermiddag: Kollegialt lärande kring språk- och kunskapsutvecklande undervisning i alla ämnen – strategier och praktiska verktyg för SKUA

Så här tycker några av våra tidigare deltagare från våra konferenser:

”Jättefint hur delarna bildade en genomtänkt övergripande helhet. Välplanerad och organiserad konferens med tillfälle att träffa kollegor från hela landet. Roligt, lärorikt och inspirerande! Längtar till att utveckla arbetet på mina skolor!”

”Mycket proffsig! Min fjärde konferens hos er och har aldrig varit besviken”

”Mycket bra att det varvades både teori, forskning och praktiska idéer och övningar i klassrummet”

”Bra och kunniga föreläsare som har god kunskap om vilka framgångsfaktorer som gynnar alla elevers lärande i skolan”

”Bra exempel, praktiskt nära, konkreta och djupa genomgångar. Spännande föreläsare”

Läsförmåga och lässtrategier

– språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 6 september, kl. 13.30-16.00

Kollegialt lärande kring språk – och kunskapsutvecklande undervisning i alla ämnen – strategier och praktiska verktyg för SKUA

Många lärare anser sig arbeta språk – och kunskapsutvecklande, men verkligheten i klassrummen visar inte alltid det. I fördjupningseftermiddagen tar vi upp sätt hur du kan göra lärarna medvetna om vikten av att arbeta språk – och kunskapsutvecklande och om hur man kan göra det. Välkommen till en eftermiddag där praktiska verktyg ges alla lärare - vi utgår från läroplanen i olika ämnen och ser över det som är språkligt där och vad alla lärare ska arbeta med. Eftermiddagen är en möjlighet att ta del av en massa övningar och exempel som sedan kan användas i det kollegiala lärandet för att stärka elevers språkliga förmåga.

Ur innehållet:

- Hur göra lärarna medvetna om vikten att arbeta språkutvecklande?
- Vilka språkliga krav det finns i olika ämnen och hur arbeta med dem?
- Hur arbeta med skol- och ämnesspråket i olika läromedelstexter?
- Vilka organisatoriska förutsättningar krävs för att nå långsiktigt resultat i arbetet?

Vi bryter för eftermiddagskaffe ca 14.45

Under ledning av:

Tiia Ojala som är legitimerad lärare i svenska som andraspråk och tyska. Hon har en gedigen kompetens om andraspråksinlärning, nyanlända och om språkutvecklande undervisning. Tiia arbetar som egenföretagare och haft närmare 400 uppdrag som föreläsare och lärarfortbildare sedan 2015. Hon har även skapat cirka 30 läromedel och två iOS-applikationer i Favoriter-serien, samt utvecklat en digital utbildningsplattform Tjangs. Några av hennes läromedelsserier är *Förstå språket*, *Jalla – raka vägen!* samt *Språkkraft – svenska för nyanlända*. 2014 tilldelades hon *Årets debutantpris för unga läromedelsförfattare*.

**Aktuella konferenser
hos Kompetento
– besök vår hemsida
www.kompetento.se**

Felaktiga uppgifter?
Vänligen returnera till avsändaren

Läsförmåga och lässtrategier

– språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

Datum:

Läsförmåga och lässtrategier, konferens och fördjupningseftermiddag den 5-6 september 2024

Plats:

Citykonferensen Ingenjörshuset, Stockholm eller som livesänd webbkonferens

Fyra sätt att anmäla sig:

Telefon 072-2782892

Mail anmalan@kompetento.se

Post Kompetento, Maria Sandels Gränd 1,
112 69 Stockholm

Web www.kompetento.se/anmalan

Priser	Boka innan den 14 juni 2024	Boka innan den 23 augusti 2024	Ordinarie pris
Konferens	5 995 kr 1 000 kr i rabatt	6 995 kr	6 995 kr
Fördjupningseftermiddag	2 495 kr	2 495 kr	2 495 kr
Konferens + fördjupningseftermiddag	6 990 kr 2 500 kr i rabatt	7 990 kr 1 500 kr i rabatt	9 490 kr
Webbsändning konferens, licens för 1 person	4 995 kr 1 000 kr i rabatt	5 995 kr	5 995 kr
Webbsändning fördjupningseftermiddag, licens för 1 person	1 995 kr	1 995 kr	1 995 kr
Webbsändning konferens + fördjupningseftermiddag, licens för 1 person	5 990 kr 2 000 kr i rabatt	6 990 kr 1 000 kr i rabatt	7 990 kr

Alla priser exkl moms, rabatter går inte att kombinera.

Vid anmälan av fler än fem personer på webbsändning kontakta oss direkt på anmalan@kompetento.se eller 072-278 2892.

Förnamn _____ Efternamn _____ Befattningxs _____

Avdelning/enhet _____ e-postadress _____ Telefon _____

Jag anmäler mig till:

- Konferens Endast fördjupningseftermiddag Konferens och fördjupningseftermiddag
 Webbsändning konferens Endast webbsändning fördjupningseftermiddag Webbsändning konferens och fördjupningseftermiddag

Faktureringsadress; adress, postnummer, ort, ev referensnummer

Postadress; adress, postnummer, ort

Betalningsvillkor:

Betalning sker mot faktura, 30 dagars betalningsvillkor, hela anmälningsavgiften måste vara betald innan konferensdagarna. Betalning efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med 10 %.

Avbokningsvillkor:

Din bokning kan alltid överlåtas till någon kollega. Vid skriftlig avbokning senast 4 veckor innan konferensen erhålls full avgift, vid avbokning fram till 2 veckor innan konferensen erhålls ett värdebevis på hela summan att använda som betalning på någon annan av Kompetentos konferenser, därefter utgår ingen ersättning vid avbokning. Vid avbokning tas en administrativ avgift på 500 kr.

Kompetento reserverar sig för eventuella mindre ändringar i programmet som t.ex. ändring av lokal eller enstaka talare.

Varmt välkommen till konferensen!

För anmälan, www.kompetento.se/anmalan eller ring 072-2782892. www.kompetento.se